

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
 Härad: Albo. Adress: Vallby, Hammenhög
 Socken: S. Mellby. Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1876 i Stockholm.

- Nutida högmässoringning. 1.
~~Uppteckningen är~~
 Ringning till extra gudstjänster. 2.
 Helgmålsringning vanliga lördagar med klämtning. 3.
 Högtidlig helgmålsringning med "tjimning." 4 - 5.
 De 9 klämtslagens betydelse. 6.
 "Märenklocka" och "Märnklocka". 9.
 Arbetet slutade vid helgmålsringningen. 4.
 Hälsning och bön vid ringning. 11.
 Nutida själaringning. 8.
 Själaringning för de kungliga. 9.
 Själaringningens längd fordom. 10.
~~Själaringningen frälste från skärselden. 15.~~
 Begravningsringningens början. 11.
 Nutida begravningsringning. 12.
 Sorgehuset stod förr för själaringningen men ej för begr.ringn. 13.
 Arvode för själa-och begr. ringn. fordom. 14.
 Självspillingars begravning utan särskild ringning. 25.
 Tacksägelse-ringn. under söndagens högmässa. 16.
 Mobiliseringsringningen 1914. 22.
 " 1939. 28.
 Ringning vid nyårsvaka. 29.
 Skräba grödagrydan ". 20.
 Lilla klockans silverlika ljud nedstämde. 26.
 Stora klockan hördes långt. 27.
 Klockorna som väderleksprofeter. 28.
 Själaringningen och varsel om dödlighet. 22 - 23.
 Malm från klockorna som botemedel. 35.
- Ingen olycka under ringning. 24.
 Klockstapel. 25.
 Ringarnas namn. 26.
 Kyrkovärdarna ha aldrig ringt. 27.

Skriv endast på denna sida!

De överstruken
 uppteckning, har
 aldrig inlämnat.
 J. S.

Opfullständig

Fråga om denna uppteckning
 ringar i minnet, om ej
 har någon robotstall

ACC. N:R

M. 13086:1

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nutida högmässoringning.

Förstringningen sker med stora klockan i 5 minuter $1 \frac{1}{2}$ tim. före mässans början.
2-dra " " lilla " " 4 " $\frac{1}{2}$ " " " " .

Sammanringningen sker med båda klockorna med början med stora klockan. Sker i 4 min.

ACC. N:R

M. 13086:2.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Curt Wallin

Härad: Albö

Adress: Vallby, Hammenhög

Socken: S. Mellby

Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott

Uppteckningsår: 1940

Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

Ringning till extra gudstjänster.

1 timme före gudstjänstens början ringes med stora klockan i 5 min. Samman-
ringningen äger sedan rum vid tiden för gudstjänstens början.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 13086:3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Helgmålsringning vanliga lördagar, med klämtning.

Helgmålsringningen vanliga lördagar äger rum med stora klockan i 5 min.
Omedelbart därefter slås med kläppen 3 slag på stora, 3 slag på lilla och
så åter 3 slag på stora klockan. Dessa 9 slag kallas klämtning.

ACC. N:R M. 13086:4.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

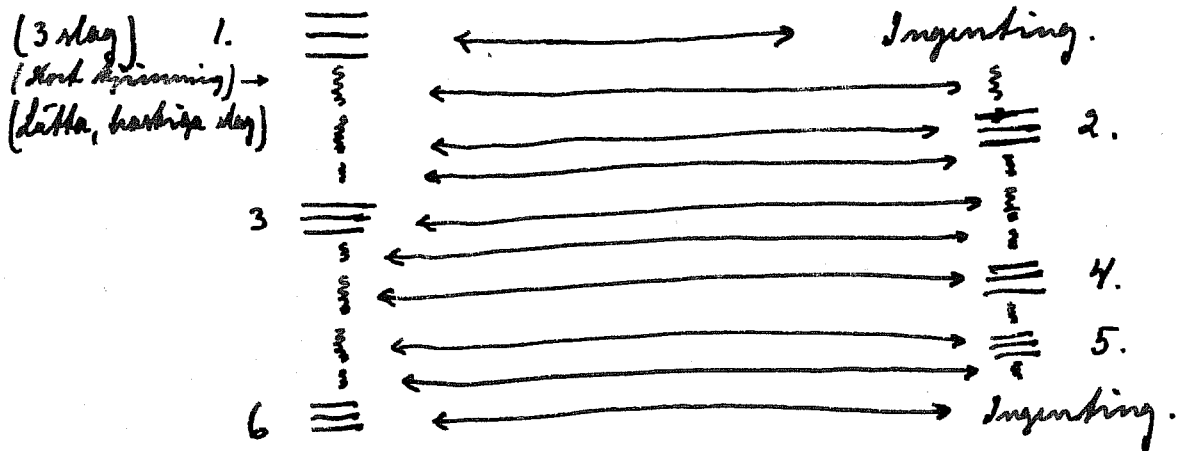
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skiss över "tjinningen."

I. Första omgången (efter ringningen).

Stora blocken

Lilla blocken.

(Den, som börjar att slå de 3 slag, skall också sluta.).

Därefter följer 1 minuts paus.

ACC. N:R M. 13086:5

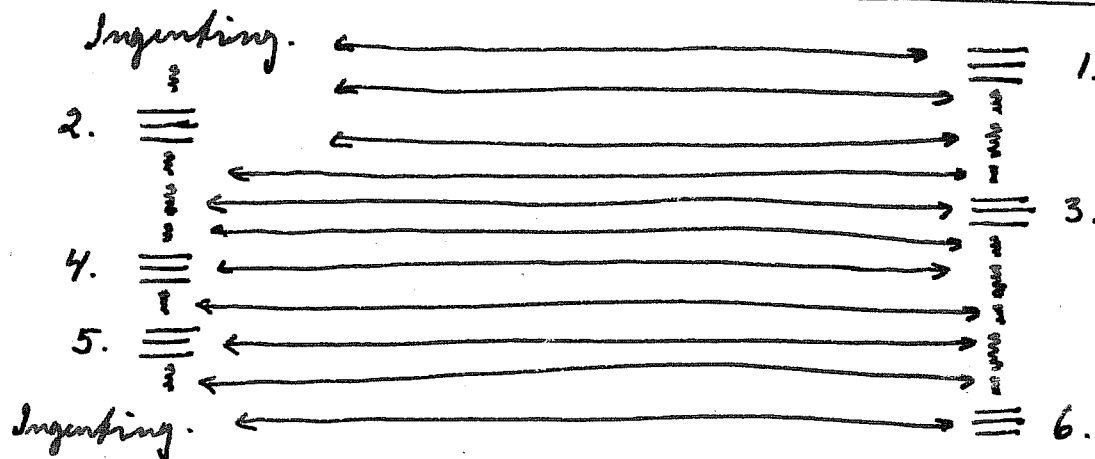
Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

II. Andra omgången. (När böjor tillhålls).

Stora blocken

Lilla blocken.

Därefter 1 minuts paus.

III. Tredje omgången.

sker exakt lika I. omgången, alltså stora blocken samt böjor som slutar 3-lagsomgången.

ACC. N:R

M. 13086:6.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

De 9 klämtslagens betydelse.

Jag har aldrig kunnat få veta, vad de 9 klämtslagen skola betyda, som jag slår
vid helgmålsringningen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13086:7.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Arbetet slutade vid helgmålsringningen.

Förr slutade de alltid med arbetet vid helgmålsringningen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 13086:8.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nutida själaringning.

Här ringes lika länge för barn som äldre. Alltid 15 minuter. När kyrkoherde Wennerberg var död, ringde jag 25 min. Han var så omtyckt. Men det är det enda undantaget, under min tjänstgöring.

För barn under 15 år börjas och slutas ringningen med lilla klockan.

För äldre /över 15 år / börjas och slutas med stora klockan.

ACC. N:R M. 13086:9.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S.Mellby Berättat av: Kyrkoväkt.Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Själaringning för de kungliga.

Oskar II. ringde de för här i en vecka 1 timme om dagen mellan 12 och 1.

För drottning Sofia gjorde de likadant.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13086:10.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Själaringsningens längd fordom.

Förr ringde de mycket längre för en rik än för en fattig!

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 13086: //

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

^B Begravningsringningens början.

Från Vitaby-hället:

När likvagnen vänder vid korsvägen till Vitaby.

Från Kivik och Svinaberga:

När likvagnen hunnit uppom kurvan vid landsvägen ,alltså vid Emil
Olssons gård.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13086:12

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nutida begravningsringning.

Från det bestämda ringestället fortgår begravningsringningen ~~kiki~~ i ungefär 10 min. ,tills likföljet är framme vid torndörren. Sedan allt är över vid graven, ringes det i 5 min.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13086:13.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Förr stod sorgehuset för själaringningen med ej för begravningsringningen.

Förr stod sorgehuset för själaringningen. Man brukade skicka släktingar till den avlidne att ringa. Ibland lejde man ringaren samt skickade en släkting som medhjälpare. Ibland var det 3 karlar uppe och ringde själaringningen.

Men begravningsringningen fick ringaren själv ställa om.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13086:14

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Arvode för själa-och begr.ringn. fordom.

Förr utfördes själa-och begravningsringningen genom sorgehusets försorg. De budade släktingar eller andra att ringa. Som ersättning för arbetet blevo de bjudna på begravningen. och fingo vara med på gillet.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 13086:15.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Självspillingars begravning utan särskild ringning.

Förr ringde de inte själaringning för en självspilling. Han begravdes på lördagskvällen vid helmålsringningen.

/ Obs. Enl. föreställningen hjälpte själaringningen själen ur skärselden.

Ringdes måne inte för självspillingar, därför att det ansågs de inte kunde komma ur skärselden ? /

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 13086:16.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tacksägelse ringning under söndagens högmässa.

När tacksägelse är gjord på söndagen i högmässan på predikstolen, ringas det omedelbart därefter $\frac{1}{2}$ minut. Är det ett barn, som är dött, ringes med ~~stora~~ lilla, är det en person över 15 år, ringes med stora klockan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 13086:17.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Mobiliseringsringningen 1914.

Mobiliseringsringningen 1914 ägde här rum kl. 10 på söndagskvällen. Ordern kom inte förr. De ringde då en timme. Någon dag efter kom en ny order, och de ringde då 1 timme klockan 12 på natten. Det var nya inkallelser. X)

Det var oregelbunden ringning, som då utfördes. De ringde en stund, så höll de upp, och så ringde de en stund igen. Ibland klämtade de också.

Ett par dar därefter kom det åter ny order. Då ringde de klockan 1.30 på natten. Alla 3 ringningarna ägde alltså rum samma vecka och de utfördes, på grund av ordernas sena ankomst, antingen sent på kvällen eller på natten.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 13086:18.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Mobiliseringsringning ~~1940~~ 1939.

När beredskapstjänsten började på allvar hösten 1939 ~~och det var ett krig,~~
när kriget brutit ut, ---ringde jag på eget bevåg med båda klockorna på lördags-
kvällen ,när helmålsringningen skulle utföras. Jag ringde 5 min. men klämtade
inte. När man frågade mig, varför jag ringde så, svarade jag :Vi ha ju krig i
Europa nu.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M.13086:19.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ringning vid nyårsvaka.

Härom året firades nyårsvaka i kyrkan. Den började kl. 11.30, då det ringdes som vanligt till gudstjänst. Det var ordnat så, att kyrkoherden slutade sin predikan precis kl. 12, och då slog jag 12 slag med kläppen på storklockan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M.13086:20.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Skraba grödagrydan."

På Gottland var det en dräng, medan jag var där, som tog fast i kläppen och förde den runt klockan, så att ett rasslande ljud uppkom. Det kallades att "skraba grödagrydan." Men han fick straff på något vis, ty det var förbjudet att göra så.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13086:21.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Stora klockan hörts långt.

Stora klockan har hörts långt. Den har hörts ända till s.t Olof.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13086:22

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När stora klockan går lätt, blir det snart lik. igx

Ibland går den stora klockan mycket lätt . Den liksom flyger av sig själv.
Då slår det inte fel, att det snart måste själringas. Jag minns det särskilt en
söndag ,då stora klockan gick särskilt lätt. På måndagen hade jag att ringa
själaringning.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R *M. 13086: 23.*

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lilla klockan går lätt --- en yngre person dör inom kort.

Jag har lagt märke till att om den lilla klockan går lätt, så slår det inte fel, att det inom kort måste själringas för en yngre människa.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13086:24.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ingen olycka under ringning.

Så jag har aldrig hört talas om att någon olycka hänt i samband med ringningen här. Inte heller vet jag, att kläppen någon gång lossnat.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M.13086:25.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Klockstapel på kyrkogården.

Under den tid den nya kyrkan byggdes hängde klockorna i en provisorisk klockstapel på kyrkogården.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13086:26.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ringarnas namn.

Nils Eriksson är den förste jag hört talas om som ringare här. Han skall ha varit knekt.

Måns Persson i Svinaberga var därefter ringare i 2-3 år. Han var dessutom arbetare.

Måns Esbjörnsson var ringare i 35 år. Han var också snickare. Till biträdande ringare hade han sin son Gottfrid, som lever ännu. Han avgick d. 1 jan. 1932. Då tillträdde jag.

Oskar Liebgott. Jag har också sysslat med tunnbindeferi. ~~Wix~~ Jag lämnar ~~ej~~ ringaretjänsten d. 1/ 10 1940. Min hjälpringare

Manfred Nilsson skall då tillträda. Han är född 1915 och har också sysslat med tunnbindeferi.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 13086: 27.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: S. Mellby Berättat av: Kyrkoväkt. Oskar Liebgott
Uppteckningsår: 1940 Född år 1876 i Stockholm

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kyrkovärdarna ha aldrig ringt här.

Så långt man vet ,ha kyrkovärdarna aldrig haft skyldighet att ombesörja någon ringning här.

Skriv endast på denna sida!